

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Hétfőre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Vilmos német császár beteg.

Hetek óta állandóan hoznak híreket a lapok Vilmos német császár gégebajáról. Mult hetekben műtétet is végeztek a német császár torkán, amit hir szerint sikerültnek mondanak. Azóta napról-napra jönnek a megnyugtatók, a császár jó állapotát magyarázó hírek és mi mégis aggódunk a magyar nemzet derék barátja betegsége fölött. Aggódásunkat azzal magyarázzuk, hogy a német császár családjában szinte örökölt betegségnek tekinthető a gégebaj.

Ebben a betegségben már pusztult el elődjéből is, tehát aggódásunknak komoly alapja van. Minket, magyarokat kedves emlék fűz a németek császárjához, II. Vilmoshoz, aki rólunk minden alkalommal igaz

Vilmos német császár.

barátsággal, jóindulattal beszélt, sőt egyik fiát a magyar nyelvre is megtaníttatta és Attilának kereszteltette.

Magyarországra mindenkor szívesen eljön, ugyanis mint a magyar király vendége, de ugyanis mint nagy vadász, aki a magyar vadászterületeket és az itt található vadállományt kedveli. Belényesen több napig tartó vadászaton vett részt. Hallgatta a magyar zenét és ő rendelte, hogy melyik magyar nótát huzzák. Csak ez az őszinte vonzalom viszonzása vezérel most is, midőn a gyöngélkedő német császár arczképét

bemutatjuk olvasóinknak, hogy megemlékezzenek Magyarországon egyik jó barátjáról, aki most gyöngélkedik.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 28 év óta

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Magyarok ébredése.

Óriási ennek a földnek átalakító ereje. Magyar kard szerezte, magyar vér öntözte s magyar ősöknek esontjai porladoznak benne. Ide jön közénk, letelepszik német, francia s ha egyhamar nem is, de századok alatt magyarrá alakítja át először érzésben, azután nyelvben. Mikor 1848-ban kibontottuk a magyar szabadság háromszínű szent lobogóját, amíg a szerb, az oláh ellenünk fente kaszáját, szekerezését, addig a magyar Délvidék hazafias lakossága oda sereglett Kossuth Lajos zászlója alá és harczott és nem egy hős közülük meg is halt a magyar szabadságért, mely az ő szabadsága is vala. Azóta nagy idő elmúlt. Németté akarták tenni ezt az egész nemzetet nemcsak nyelvben, hanem lelkében is. Nem sikerült, sőt annyira nem sikerült, hogy még a derék dévidéki svábok, bár ránk nézve idegen nyelven beszéltek, lelkükben mégis megőrizték magyarságukat. Annyira megőrizték, hogy a közjük keveredett nagy német izgatónak maguk akolbólitották ki a földről, mely nekik megélhetést és jogokat biztosított. Annyira megőrizték, hogy a legmagyarabb városban, Szegeden maguk építettek internátusokat, hogy gyermekeik abban nevelkedvén, nyelvükben is magyarrá váljanak. Több százados lakói ezek a derék svábok a gazdag magyar délvidéknek s midőn most átérzik azt, hogy azért, amit e haza adott nekik, halálból nemcsak lelkükben, szívük dobogásában, de nyelvükben is magyarokká kell lenniök, megérdemlik, hogy kalapot emeljünk előttük.

Ennek a lelkéből magyarosodni óhajtó vidéknek a királyi magyar folyó partján romjaiból ujjáteremtődött igaz magyar város, Szeged volt eddig is szellemi központja. Ebből a városból, melyet a magyar daloktól visszhangzó tanyasorok, falvak vesznek körül, sugárzott ki eddig is a svábok, szerbek, oláhok lakta vidékekre a magyar hazaszeretet ragyogása. Egy németnevű, de tőzsgyökeres magyarrá vált szegedi polgár kezdeményezésére itt alakult meg e héten Magyarország patronája, Mária szüzi fogantatásának napján a *Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület*, a magyarságnak egy újabb, büszke erős vára ott a déli széleken, mely míg ellentállani van hivatva az oláh, a szláv áradatoknak, a pángermán erőlködéseknek, addig a lelkesítés szavával, a szeretet igéivel, a nép jólétének megteremtésével viszi előre magyar nyelvünknek, érzésünknek lobogóját, melyért küzdeni, melyet diadalfokról diadalfokra emelni meg nem szününk — *soha.*

Dicsőséges szép nap volt az a keddi szegedi ünnep. Ott voltak az ország legelőkelőbbjei s a népnek ezrei. Ezek előtt hirdette Apponyi Albert gróf a magyar érzelmektől esodálatos, a szívek mélyéig hatoló hangjával, hogy ismét ébred a magyar, mint ébredt mindenkor, mikor vészfelhők borultak magyarságának mennyboltozatára. Hirdette, hogy a Nyugoti Magyar Közművelődési Egyesülettől kezdve a Délvidéki, Dunántuli, Erdélyi Közművelődési Egyesületig, most már teljes a gyűrű, melyet megkolltölteni magyar lélekkel, magyar érzéssel, magyar szeretettel és az egységes magyar államiság mindenkit átható gondolatával. Mert csak így leszünk erősek, mert csak így leszünk izmosak, mi Európa testvér nélkül álló népe, hogy visszaverjük annak a másik gyűrűnek szorítását, mely egyfelől az osztrák, másfelől a szláv, a harmadik felől az oláh kezektől körülfontva, meg akar fojtani bennünket. Születése napján pedig magyar lelkünknek minden szent hevületével üdvözöljük magyar nemzeti műveltségünk legujabb hódító végvárat, a Délvidéki Közművelődési Egyesület.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A mult szerdán a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt megkötötte a békét a Tisza-kormánylyal. *Tisza* István gróf miniszterelnök megígérte, hogy a párhuzamos üléseket beszünteti, vagyis hogy a választói jogot kiterjeszti, több a nép javára szolgáló szociális törvényt alkot s mindennek ellenszolgálatául a függetlenségi párt lemondott az obstrukcióról. A magyar kommandóért, az ugynevezett kiméletlen eszközökkel azonban az Ugron-párttal együtt még 26 képviselő küzd, azért még nincs teljes békekesség.

A csütörtöki ülés békésebb hangulatban folyt le ugyan, de az egész tanácskozás idejét igénybe vették a jegyzőkönyv hitelesítése körüli felszólalások. Pénteken a béketárgyalások miatt nem volt ülés. Szombaton *Kossuth* Ferencz terjesztette elő a béke feltételeit.

Kossuth után *Tisza* István gróf miniszterelnök állt fel szólásra, aki röviden válaszolt. A miniszterelnök elfogadta az összes békefeltételeket. A parallel üléseket hatályon kívül helyezi, a választási reformot minél rövidebb idő alatt végrehajtja, a magyar vezényleti nyelvre pedig kijelentette, hogy hajlandó Házhatározatban is kifejezni, hogy Magyarországon minden jognak, tehát a védszervezetben is a vezényleti és vezényleti nyelvnek a forrása a nemzeti akarat.

Ezek kinyilatkoztatása után reményli a miniszterelnök, hogy a mai nap a magyar állam boldogsága napjának hajnalhasadása.

Szederkényi Nándor kijelentette, hogy a vezetése alatti párt tovább is folytatja az obstrukció harczeit a nemzeti nyelvért.

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigaz tásért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Rakovszky István is szükségét látta, hogy pártja nevében nyilatkozzék. A néppárt — ugymond — soha sem helyeselte az obstrukciót s abban részt nem vett. De esodálkozik azon, hogy a függetlenségi párt föladata a küzdelmet. A kormányval szemben felveszi a küzdelmet, még pedig a lojális, objektív küzdelmet.

Rakovszky megjegyzéseit nem hagyta szó nélkül a miniszterelnök. Azt kérdezte Rakovszkytól, mit ért az obstrukció alatt, ha azt elítéli, de sajnálja, hogy a függetlenségi párt feladta a küzdelmet. Hol itt a következetesség? kérde Tisza gróf.

Szünet után a másfélhetes technikai obstrukció után újra rátérhettek a katonai javaslatok tárgyalására. Egy szónok beszélt csak ellene, a néppárti Udvardy Ferencz. Nem érdekelt senkit a katonai javaslat s így a különben tartalmas beszédet nagyon kevesen hallgatták s Udvardy hamarosan be is fejezte azt.

A hétfői tanácskozás személyes kérdések elintézésével kezdődött.

Kubinyi Gézának Rakovszkyval volt elintézni valója, kijelentvén, hogy Körberrel és a chlopy-i hadiparancsossal szemben a miniszterelnök nézetével és álláspontjával teljesen egyetért.

Münnich Aurél katonai előadó Lovászy beszédére kijelentette, hogy Magyarország majd akkor kap tüzérhadapród-iskolát, ha a tüzérségi tisztikar számára a szaporítása szükséges lesz.

Pichler Győző, Lengyel Zoltán és Lovászy Márton az előadó szavaiból azt látták, hogy Magyarországot ismét kijátszották.

Az ülés végére maradt a parallel ülésekre vonatkozó házhatározatnak a hatályon kívül helyezése. Holló Lajos, Batthyány Tivadar gróf, Zichy Aladár gróf, Ugron Gábor és Polónyi Géza fentartván azon nézetüket, hogy a parallel ülésekre vonatkozó határozat házszabályellenes, a hatályon kívül való helyezését tudomásul vették.

Tisza István gróf miniszterelnök fenntartani kívánja mindenkinek a nézetét és álláspontját a parallel ülésekre nézve. A Ház ezután egyhangulag elfogadta a hatályon kívül helyezést célzó indítványt. Kedden ünnep lévén, a képviselőház nem tartott ülést.

»Göbéságok« kaczagtató székely históriák és elbeszélések. Második kiadás (hatezer példányban). A »Független Ujság« olvasói kedvezményes árban postaköltséggel együtt 1 kor. 20 fillérért rendelhetik meg. A pénzt utalványon czélszerű küldeni a következő ezimre: Péterfy Tamás, Budapest., IX., Köztelek.

Székely kiállítás.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya megbizta titkárját, Tokaji Lászlót, hogy egy tervjavaslatot dolgozzon ki egy általános székely kiállítás rendezéséről. A tervjavaslat szerint a kiállítás célja a Székelyföld természeti kincsei, mezőgazdasági és ipari termékeinek bemutatásával, azoknak reklámot csinálni. A kiállítás színhelyéül Marosvásárhelyt vagy Kolozsvárt ajánlja, mindenestre jobb Marosvásárhely, a székelyek fővárosa. A kiállítás főosztályai a természeti kincsek, az ipari, a mező- és erdőgazdasági termékek és végül a néprajzi és turisztikai csoportok volnának. Marosvásárhely tekintve kiállítási színhelynek, a kiállítás céljaira körülbelül 1800 □-m. zárt és 10,000 □-m. nyílt terület volna kijelölendő. A kiállítás költségeit 100,000 koronában irányozza elő, a melynek földözésére számításba vesz helypénzek és belépő-dijakból 30,000, államsegélyből érmekek, díjak és oklevelekre 25,000 koronát, míg a fennmaradó 45,000 korona hiányt az állam és a kiállítást rendező közművelődési és gazdasági egyesületek pótolnák. Miután rendező egyesületek száma meglehetősen nagy, egyre-egyre aránylag kevés hozzájárulási költség esnek. A kiállítás vezetése és rendezése egy igazgató és egy ügyvezető-titkárra bíztnék és maga a kiállítás az 1904. év őszén, vagy pedig 1905. tavaszán tartatnék meg. Nagy sulyt helyez és 23,000 koronát előirányoz a tervezet a reklám czélokra, mert csak az ügyes reklám útján volna a külföldi tőke a Székelyföld szépségei és kiaknázható kincseire figyelmessé tehető. Miután az OMGE. az érdekelt gazdasági és közművelődési egyesületekkel kezdeményezte és szervezte a székelyföldi kongresszust, örömmel vesszük tudomásul, hogy az erdélyrészi gazdasági egyesületek is melegen felkarolva a székelység ügyét, erőteljes mozgalmat indítanak érdekében, épp ezért általánosságban helyeseljük a székely kiállítás rendezésének tervezését és a legmelegebben ajánljuk azt az illetékes körök figyelmébe.

Visszavág.

Nő: Nem lennék a maga felesége, ha maga lenne az egyetlen férfi a világon.

Férfi: Meghiszem azt, hogy nem lenne, mert akkor jobban válogathatnék.

Még őszi szállításra

legelsőrendű thomas-salakot

18—20% összfoszforsavtartalommal (80% citratban oldható) legalább 75% porfinomság szavatolásával felette előnyös ár mellett ajánl a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Hogyan szereztek a vönöczkiek a szövetkezetnek házat.

Miként volt képes a szerényen kezdődő vönöczki szövetkezet saját házat szerezni magának, ellenségei nagy bosszúságára, azt így beszéli el a község derék lelkipásztora, Vargha Gyula esperes, buzgó szövetkezeti apostol:

— Sokszor felvetett kérdés az, mire fordítsák a szövetkezetek a 4%-on felüli tiszta nyereséget? Olvasókört, jótékony egyesületeket alakítsunk-e vagy a tartaléktöke növelése által megszilárdítsuk a fogyasztási szövetkezet alapját? En az utóbbi megoldás mellett foglaltam állást, mert egy czél lebegett előttem, amelyet elérni hő vágyam volt, hogy a fogyasztási szövetkezet készpénzzel vásárolhasson, nem mint eddig három havi hitelbe.

Elmult a hitelszövetkezet első ötéves ciklusa, vele elmúltak az alszövetkezetként működő fogyasztó szövetkezetnek is inasestendei. Ott állottunk, hogy a szövetkezetnek részjegyei majd még egyszer annyit értek a tartaléktökével együtt, mint a befizetéskor: 1200 forint készpénz volt megtakarítva. Mit tegyünk? En azt óhajtottam, hogy ezt a megtakarított összeget, mely tartalékul szolgál, fektessük bele az üzletbe s megközelítjük a czélt, a készpénzzel való vásárlást. De általános volt az óhaj, hogy azok is, kik kezdetben féltek, nem mertek részletet váltani, szeretnének belépni, ha lehetne, újabb részletet váltani — de kétszeresét nem akarták megadni a részletnek. Ekkor azt indítványoztam, a tartalékot osszuk fel a régi tagok között, még pedig úgy, hogy akinek egy részlete volt, annak leendő jövőre kettő; szóval megkétszereződött a régiak részlete s így egy részlet értéke ismét 13 korona lett, a tartalékot pedig részben befektettük az üzletbe. Most már azután válthatott mindenki új részletet, melyet két év alatt tartozott befizetni, addig osztalékot nem kapván. Jöttek szép számmal, voltunk 125, lettünk 220-an. Nem volt okunk megbánni az új részlet kibocsátását, az alszövetkezet megerősödött.

De láttuk azt is, hogy mindaddig ingadozó alapon állunk, míg házat nem vesszünk. Sokszor felfelsőhajtottunk: bizony jó volna megvenni a szövetkezetnek a mostani hajlékot — de hogyan? miből? Néhánynak elmondtam tervemet — de hitelre nem

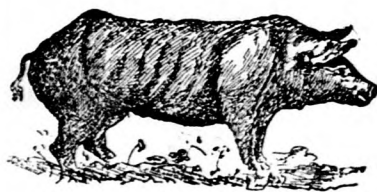
igen találtam. Váltottunk a hitelszövetkezetnél 50 részletet, hetenkint befizettünk a fogyasztási szövetkezet részéről 5 frtot... ebből a megtakarított 5 frtokból akartam én házat venni. A külső körülmények azonban sürgetőleg követelték a ház vételét, az 5 éves ciklus lejáratára előtt. Eddig ugyanis a hitelszövetkezet péztára az ev. iskola épületében volt elhelyezve a második tanító számára készült szobában. Az 1900-ik tanévben szervezni kellett a gyülekezetnek a második tanítói állást — a szövetkezet kiszorult az iskolaépületből, de kiszorult onnét a gyülekezeti magtár is. Mit tegyünk most már?

Előadtam bizalmas embereimnek, majd az igazgatóságnak a kétséges helyzetet — nincs más segítség, mint házvétel. Az igazgatóság megbízott néhány tagjai közül, hogy a fogyasztási üzlethelyiséget, mely a falu közepén van és a szövetkezetnek mindenképp megfelel, ha csak lehet, vegyék meg. Sikerkült 1650 frtért a házat megszerezni. Számításom ez volt. Az 50 részesedés meg fog érni körülbelül 1500 frtot, azt felvesszük kamatra a hitelszövetkezettől, a többit a megtakarított új tartalékból kifizetjük. Eddig fizettünk házbért 85 frtot. A tulajdonos ezenkívül még bennlakott, ha megvesszük, felszabadul két szoba, egy kamara. Az egyik szoba jó lesz pénztárnak, fizet érte 25 frtot; a másik olvasókörmek, fizet érte 10 frtot. A kamara jó lesz télen magtárnak, fizet érte 5 frtot; nyáron jó lesz lisztraktárnak.

A befektetett tőkének, vagyis betételi alapnak meg lesz a tisztességes kamatja. Az igazgatóság elfogadta a vételt, melyet utóbb a közgyűlés is helybenhagyott. Az 1901-ik évtől fogva tehát a maga hajlékában van a fogyasztási szövetkezet, bért fizet neki a másik szövetkezet a pénztári helyiségért, bért fizet a magtár, az olvasókörmek. Azonban többféle javítást, változtatást kellett tennünk az épületen. Az 1901-ik év elején megkaptuk nagy és hosszas utánjárás után a koresmaengedélyt is. Az italmérés számára külön helyiségről kellett gondoskodnunk. Ezt is megépítettük. Ugy, hogy ma az épület 4400 koronánkban van — de adósság nem nyom bennünket. A befizetett heti részletekkel s megtakarított pénzecskénkkel ki tudtuk fizetni a havi vételből származott adósságunkat anélkül, hogy a részvényesek egy fillért adtak volna hozzá.

De miből származott megtakarított pénzünk? kérdezhetné valaki. Azokat, kik nagyobb összeggel tartoztak a fogyasztási üzletben, kényszerítettük, hogy a hitelszövetkezettől felvett pénzzel fizessék le tartozásaikat, ezt ismét betétként kezeltem. De maradt fenn valami 500 forint körül az első tartalékból is s így ismét volt a ciklus végén 900 forint

Szíves figyelmébe ajánljuk az igen tisztelt közönségnek a somogyiszilli **Szent István gyógyszertár** kitérő hatású készítményeit és pedlg:

Disznópor használata előtt.

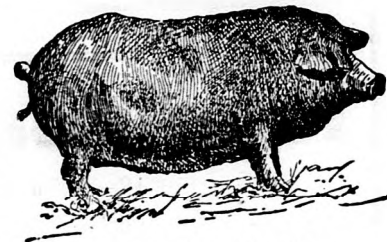
KÖSZ VÉNY-BALZSAMOT izom, csusz és mindennemű csontfájdalmak ellen. Ára egy nagyobb üvegnek 2 kor, 50 fillér, kisebb 1 kor. 50 fillér. **LYSOL-SALICYLT** viszketésgég és mindennemű bőrbajok ellen. Ára egy tégelynek 3 korona. — **HAJERŐSÍTŐ** hajhullás ellen. Ára egy üvegnek 3 kor. 80 fillér és 2 kor. 50 fillér. — Ezen szerek kitérő hatásáról számtalan elismerő és hányilatkozat tanuskodik.

10 kiló megrendelésénél 1 kiló ingyen s az egész küldemény bérmentve!

Megrendelések **SENT ISTVÁN GYÓGYSZERTÁR SOMOGY-SZILL** küldendők.

sértésvész elleni óv- és hizlalóport,

mely rendszeres adagolás mellett nemcsak megakadályozza a sertések különböző betegségeinek fellépését, nagy mértékben fokozza az (vágyat s ennek révén a hizlalást meglepő mértékben elősegíti; hanem kellő időben alkalmazva, az ugynevezett sertésvészt is sikeresen gyógyítja. 1 kilogramm ára 1 korona 90 fillér. Ha egész községek részére történik megrendelés, ennek arányában 20-30 százalékos engedmény nyújtatik.

Disznópor használata után.

körül betét pénzünk. Ebből fedeztük a felvett kölcsön kamatait s a javítások, igazítások jórészét, sőt a hitelszövetkezetnek vissza tudtuk adni az arra tévesen, a fogyasztási szövetkezet helyett több éven át kirótt adóját is.

Vettünk tehát hajlékot, azt sem igen tudjuk miből, a nélkül, hogy ezért a fogyasztási üzlet fennakadt volna, vagy zsebbe kellett volna nyulni. Osztalékot is 4%-ot ki tudunk fizetni minden megerősítés nélkül.

Reményelem, miszerint négy év múlva lesz annyi megtakarított pénzünk, hogy a készpénzen való vásárlásokat megkezdhetjük. Ma már sok tárgyért egyszerre vagy egy hónapon belül tudunk fizetni, de három hónapon túl fizetetlen nem igen marad számlánk. Az 1901-ik év május havában megalakult a községi tejszövetkezet. Kénytelen volt az olvasókör kiköltözni s ennek engedni át a szobát. Így most a szó szoros értelmében «szövetkezetek» háza lón a «mi» házunk.

A vönöczki szövetkezet 9 év alatt elért olyan szép eredményt, a mely buzdító példája annak, hogy kitartással s együttes igyekezettel rövid idő multán máris megízlelhetjük fáradozásunk édes gyümölcsét. De hogy czélt érjünk, az kell, hogy a szövetkezet tagjai s az igazgatóság közt egyetértés és bizalom honoljon, hogy egy akaraton egy czél felé törekedjenek, hogy levetkőzzük fajunk régi bűnét, a pártoskodást, az ellenségeskedést és széthuzást, a mely sajnos, annyi szép tervet meghiusított már. A szövetkezetek tagjai jól véssék emlékükbé a jelszót: «Ha boldogulni akarunk, szövetkezzünk. A megoldott kérév szertehordja a szellő is!»

A szövetkezetek hatása. A Balaton vidéken az idén igen jó bor termett. A mennyiség azonban nem érte el az előbbi évek átlagát. Daczára ennek, nyomottak az árak. Hogy mégis meglehetősen áron kelt el a termés, a badaecsonyvidéki bortermelők szövetkezetének köszönhető. Ez közvetítette a mustot és a kiscgazdák, akiknek égető szükségük van a pénzre, jóval nagyobb árakat kaptak, mintha a helyi, illetve környékbeli kereskedőknek adták volna el a termést.

Orvosság a drágaság ellen. A komáromi és a losonci tisztviselők, hogy ellensúlyozzák az ottani drágaságot, elhatározták, hogy fogyasztási szövetkezeteket létesítsenek. Ezen kipróbált szer, hiszszük, mint már sok helyen, itt is beválik. Hasonló szervezkedés nem volna kárára a többi város tisztviselőire nézve sem.

Uj pinczeszövetkezet. Annak a sikeres társadalmi mozgalomnak, a mely Csongrádból kiindult, legközelebb újabb hajtása lesz. A borértékesítés czéljából hegyközség és pinczeszövetkezet alakítását tervezik a szőlősgazdák. A birtokosok bizalma a hegyközség élére Tasnády Imre főszolgabíró szerelné megválasztani, a ki az alakuló közgyűlésre a meghívókat már szét is küldötte.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Ami nem hatóság elleni erőszak. Ez év elején az ujjesti finánczok parancsot kaptak, hogy ellenőrizzék, vajjon nem él-e vissza valaki az italméresi joggal s nem mér-e valaki italt jog nélkül. Este tíz óra volt, amikor Hovorka Pál és Bereczky György pénzügyőrök betoppantak Springhut Hirsch ujjesti szatós üzletébe. Bereczky rátámadt a boltosra:

— Hallja, ott a hátulsó szobában sört mérnek ki, láttam!

— Kikérem magamnak — felelte a boltos — az az én lakásom!

— No, majd mindjárt megnézzük. — fenyegetőzött a fináncz.

— De kérem — szólt Springhut — négy felnőt leányom alszik a szobában, csak nem akarnak ilyenkor berontani.

A szóbeszéd mind hangosabb lett s a lármára bejött Szőke István házmester is.

— Ne lármázzanak itt — mondá — hiszen fölverik az egész házat.

— Te is a zsidót pártolod? — kérdezte Bereczky megvetőleg a házmestertől.

— Én nem pártolok senkit, esőndet akarok.

— Mi itt hivatalos eljárásban vagyunk, nekünk nem parancsol senki, — szólt méltósággal a fináncz. A házmester erre neki ugrott és hatalmas pofont mért a fináncz arcába.

Igy került Szőke Ignác hatóság elleni erőszak miatt a pestvidéki törvényszék elé, amely egy hónapi fogházra ítélte a gyorskezü házmestert. A budapesti kir. ítélőtábla mult héten tárgyalta az ügyet és a vádlottat fölmentette, mert cselekményében nem látta fenforogni a hatóság elleni erőszak vétségét.

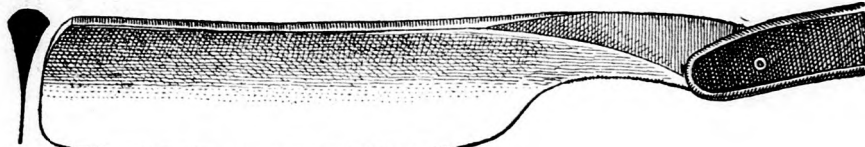
Egy öreg ur kalandja. Ismeretes alak a nagyváros utcáiról az a jól öltözött öreg ur, a ki szereti barátságosan megnézegetni az igen fiatal lányokat, az olyanokat pedig, a kik egyedül járnak, meg is szólítani. Hanem Párizsban kellemetlenül megbánta egy ilyen galáns öreg ur a kalandos hajlamát.

Alkonyat után volt már, a mikor a boulevardon megpillantott egy rövidszoknyás csinos babát, a kinek szegényes volt a megjelenése és csábító a mosolygása. Nem merte megszólítani, de annál kitartóbban követte, közben természetesen azokat a félhang vallomásokat sugva az előtte haladó fülecskéjébe, a mik mindig tetszenek az igen fiatal hölgyeknek.

A kicsike nagyon sietett és végre betért egy házba. Az öreg ur éppen utána akart belépni, a mikor elébe toppant a házmester.

— Mondja csak barátom, — szólt ehhez az öreg ur két frankot nyomva a kezébe — itt lakik ez a szép kicsike?

— Itt.

delést tenni. A borotvák árai: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., Transzvali borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. **Csinos borotvatartó ingyen.**

Megrendelési czim: WINKLER és GRAUER, Első magyar borotva szétküldési telep Kőbánya 48.

Ujdonság borotvákban!

Mel. ek nagy feltűnést keltenek kitűnő minőségük és olcsó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönőlevél is. — Minden meg nem felelő ki lesz cserélve és egy minden koczkáztatás ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni.

— Be lehet hozzá menni?
 — Hogyne! . . . Majd én elkisérem.
 — Nagyon szives ön s köszönöm!
 És a házmester bevezette egy lakásba az öreg urat,
 aztán így szólott be a másik szobába:
 — Szophie, jer ki; egy ur akar tőled pár nyaklevest!
 — De kérem, én . . . dadogott az öreg ur.
 — Soh'se mentegetődzék! ismerem én a madaraimat . . . a lányom is ismeri az ilyen vén csacsikat, mint maga.

Pár percetzel később az öreg ur alapos tenyerek és botok nyomával a hátán, arezán, úgy repült ki a ház kapuján, hogy a karját törte.

E miatt a bíróság felelősségre vonta a durva házmestert, de — *egy frank pénzbírságra ítélte csupán.*

Bökkenő.

Irén: No, Irmácska, azért nem kell kétségbe esned, szeret azért téged a vőlegényed!

Irma: Igen ám, csak hogy most már sokkal nagyobb hozományért.

Előfizetőinkhez.

A „Független Ujság“ a jövő évben a tizedik évfolyamba lép. Immár kilencz esztendő pályafutás van mögöttünk s az olvasóközönség megítélhette, vajjon sikerült-e elérni azt a célunkat, hogy a „Független Ujság“-ban szépen kiállított, tartalmas, minden irányban tájékoztató, tanulságos és szórakoztató ujságot nyujtsunk előfizetőinknek? Munkásságunknak legszebb jutalmát abban látnánk, ha törekvéseinket siker koronázta volna; és hogy ez el nem maradt, bizonyíték erre nemcsak az, hogy lapunkat a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége“ hivatalos közlönyéül választotta, de büszkén hivatkozhatunk arra is, hogy a „Független Ujság“ ma már a magyar független polgári osztály legelterjedtebb és legkedveltebb heti ujsága. Becsületos munkával kivívott sikerünknek titka az, hogy mindenkor az ország legmagyarabb s legnagyobb zömét alkotó polgári osztályának érdekeit tartottuk szem előtt: tehát a földmives, a kisiparos jóvoltáért s a fáradságos, de tisztos munka védelméért harcoltunk.

Azok a törekvések, amelyek működésünket eddig is irányították, a jövőben is vezércsilla-

gunkat fogják képezni. Valamint a multban, azonképpen a jövőben sem fogunk megszűnni elsősorban a vidéki gazdaközönség boldogulására szükséges törvényhozási és társadalmi intézmények létesítését sürgetni; törekedni fogunk szövetségi téren utmutatással szolgálni és serkenteni; igyekezni fogunk gazdasági közleményeinkkel a jövedelmező gazdálkodás elveit terjeszteni; mulattató cikkeinkkel szívet-lelket nemesítő szórakoztatást nyujtani; képeinkkel a hazai és külföldi hírneves férfiakat ismertetni és a hazai művészet jelesebb termékeit bemutatni; végül levelesszekerényünkben a mindennapi élet körében fölmerülő minden kérdésben tanácsot adni.

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy talányaink megfejtői között hetenként több regénykötetet osztunk ki. Ezenkívül gondoskodunk arról, hogy évente legalább egy érdekesítő, de hazafias irányu regény is jelenjék meg a „Független Ujság“-ban.

A „Független Ujság“ karácsonyi ajándéku az idén is minden előfizetőnek ingyen küldi meg a karácsonyi számmal a „Szövetségi és Gazdasági Évkönyv“ 1904. évi folyamát, mely egy 10 ives könyv, amely naptári részen kívül hasznos olvasmányokkal van telesteli s szövetségi és gazdasági téren egész éven át hasznos utmutatója előfizetőinknek.

Bizton remélljük, hogy eddigi előfizetőink nemcsak maguk fogják a „Független Ujság“-ot továbbra is támogatni, hanem igyekezni fognak új előfizetőket is szerezni.

Az előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér.

Kérjük az előfizetési pénzeket postautalványon mielőbb beküldeni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

Hazafiu tisztelettel

A „FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Értelmi szerek értékesítését
 eszközlik az előirt %
 mellett. Fevilágosítást és
 csomagolási utasítást ingyen
 nyujt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
 SZÖVETKEZETE
 HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
 Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
 SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad:
 Husnemüket, füstölt
 húst, vadakat, szárnyasok-
 kat — élő és leölt állapot-
 ban, tojást, vaját, halat,
 burgonyát, káposztát, zöldség-
 félféket, gyümölcsöt stb

• MI UJSÁG? •

Előfizetőink az idén is a »Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv«-et karácsonyi ajándéku kapják.

A portugál király vadászkalandja. Károly királynak mult héten igen veszedelmes vadászkalandja volt. Vadászat közben egy óriás farkas támadta meg a királyt, aki azonban egy pillanatra sem vesztette el lélekjelenlétét s leterítette a fenevadat.

Orosz gazdák Budapesten. Csak a közelmúltban jártak nálunk a németországi földbirtokosok és az essexi angol gazdák, kirándulásuk már is szélesebb rétegekben kelt visszhangot. Mint értesülünk, az idegenforgalmi társaság varsói menetjegyirodájának buzgólkodása folytán, a jövő év tavaszán az ottani „Gazdasági Egyesület“ több tagja, Oroszország több előkelő földbirtokosa és gazdálkodója szándékozik hazánkba kirándulni, hogy székesfővárosunk és Magyarország nevezetességeit tanulmány tárgyává tegyék. Az idegenforgalmi vállalat északi vendégeink részére változatos utitervet állít össze, hogy a több napra terjedő kirándulás minél tanulságosabb eredménnyel járjon.

A bedőlít székesegyház. Spanyolországból írják, hogy a toledói székesegyház repedései nagyon veszedelmesek. Vasgyűrűk, kapcsok és rudak tartják össze a falakat. Nehány kápolna tetőzete bedőléssel fenyeget és az egész épület a romlás képét mutatja.

Éjjel a vasuti sineken. Weisz Ábrahám bars megyei kereskedő a Budapest felé közeledő éjjeli vonattal Kőbölkutra akart utazni. A vasuti kocsiban azonban elaludt s csak Párkány-Nánán ébredt fel. A hatvanhárom éves öreg nem akarta bevárni az ellenkező irányból érkező vonatot, gyalogosan iparkodott eljutni Kőbölkutra. Az utat a vasuti sineken akarta megtenni, de az éj sötétjében nem tudott tájékozódni s egy vasuti hidról a mélységbe zuhant. Másnap találták meg a szerencsétlenül járt kereskedő holttestét.

Egy iskolaszolga merénylete. Gergely Ferencz duna-vecsei születésű 28 éves iskolaszolgát, aki a budapesti ev. ref. főgimnáziumnál volt alkalmazva, a székesfejérvári rendőrség letartóztatta. Gergely csütörtökön éjjel mulatott és pénteken kora reggel hazatérve, felesége nemcsak megszidta, de fel is pofozta őt, erre ő felkapta a közelében levő baltát, a feleségét fejbevágta és elmenekült. Azt állítja a megszökött iskolaszolga, hogy a lelkiismeretfurdalás miatt jelentkezett a székesfejérvári rendőrségen. A felesége csak könnyű sérülést szenvedett, mert nem baltával, hanem öklével bántalmazta a férje. Gergely ugyanis iszákossági elmezavarban szenved, rémképeket lát s valószínűleg ezek elől menekült vidékre, azonban 104 korona sikkasztás is terheli az iskolaszolgát.

Kutba zuhant a leányával. Farkasd torontálmegyei községben borzalmas eset történt Zórics Milán udvarán. Zórics szivbajos volt s épp akkor kapott szivgörcsöt, amikor a kutnál vizet mert. Kétségbeesetten kapaszkodott a leányába, de ezt is magával rántotta a kutba. Az összefutott népnek a leányt sikerült élve kimentenie, de Zórics a kutba fult s már csak holttestét huzhatták ki.

A Kossuth-szobor és a Szabadságharc-szobor. A tanács mult heti ülésében elhatározta, hogy a Kossuth-szoborra és a Szabadságharc-szoborra pályázatot hirdet. A két szoborra külön-külön hirdet pályázatot a tanács. Először úgy tervezték, hogy együttes pályázatot hirdetnek, mert lehetővé akarták tenni azt a megoldást is, hogy mind a két szobor a Szabadságtérre kerüljön. A közgyűlés azonban ezt nem engedte meg s kimondotta, hogy a Kossuth-szobrot a parlament előtti téren kívánja felállítani. A pályázat határideje mind a két szoborra október 31-ike. A tanács most csak vázlattervre, illetőleg egy huszadnagyságu mintára hirdet pályázatot.

Fegyházra ítélt hadnagy. A pétervári haditörvényszék Raketzki Sándor hadnagyot gyilkosság miatt tizenöt évi fegyházra és Szibériába való deportálásra ítélte. Raketzki szerelmes volt kapitányának feleségébe, anélkül azonban, hogy az asszony viszonzta volna a szerelmet. Raketzki ezen annyira elkeseredett, hogy végül az asszonyt férje és egész családja jelenlétében felszólította, hogy váljék el az urától és legyen az ő felesége. Mikor az asszony ezt az ajánlatot felháborodva visszautasította, Raketzki előrántotta a revolverét és agyonlőtte az asszonyt.

Gróf Rózsa Sándor. A szegedi temetőben bizonyára megfordulna sirjában a letűnt betyárvilág hőse, Rózsa Sándor, ha módjában volna elolvasni a Magyarországon — sajnos — meglehetősen elterjedt „Bibliothek der Unterhaltung und des Wissens“ című német folyóiratot, melynek *osztrák magyar* szerkesztőjéül Perles Ernst dr. ur van feltüntetve. Ez a német folyóirat legutóbbi számában ugyanis egy cikket közöl, mely *Metternich-Sándor* Paula hercegnőről szól, a ki tudvalevőleg Sándor Móricz gróf leánya s a *hercegnő apjával Rózsa Sándor grófot említi*, a ki nyaktörő lovas-mutatványairól volt ismeretes. Nem a nagy megtiszteltetés miatt fordulna meg Rózsa Sándor a sirjában, ha erre képes volna, noha világéletében demokrata volt és az ő külön nyaktörő mutatványai a tehetős osztály ellen irányultak; hanem méltatlankodásból ama minden magyar epét forrásba hozott tény miatt, hogy eddig a külföld épp csak a magyar betyár-világról szerzett be magának alapos és legalaposabban értesüléseket és ime oda jutottunk, hogy egy Stuttgartban, Berlinben és Lipcsében megjelenő folyóirat már a magyar művelődés történetnek betyár-korszakát is elhanyagolja és elsikkasztja népköltészetünknek ezt a daliás alakját. — Hát kell-e ennél fényesebb bizonyosság a sokat hirdetett *német alaposságról*?

Katakombák Zsolnán. Zsolnán a postaépület előtt vezető uton a kövezet behorpadt. Amikor a tátongó nyilást megvizsgálták, földalatti folyosóra bukkantak. A nép földalatti utról és katakombákról beszél. A nyilást egyelőre elzárták, de tavasszal szakértők által fogják a földalatti építményt megvizsgáltatni.

Agyonlőtt községi bíró. Bakonysárkány fehér-megyei községben minap este *Dietrich* Mátyás volt községi bírót három lövéssel az ablakon keresztül ismeretlen tettes agyonlőtte. Mellette ülő felesége sértetlen maradt. A tettes még eddig nem került kézre, de a csendőrség biztos nyomon van. *Dietrich* gazdag ember volt. A gyilkosságot kétségtelenül valaki boszúból követte el.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A kender értékesítéséről.

Bizonyára nem ismeretlen gazdatársaim előtt, hogy mennyire elterjedt a kender termesztése hazánkban. Ma már az ország minden részében foglalkoznak kiscgazdáink ezen jövedelmező termesztési ággal s épp azért nem tartom fölöslegesnek, hogy pár szóval meg ne említsem a kender mikénti értékesítését.

Mielőtt azonban az értékesítés tárgyára térnék át, fontosnak tartom, hogy tisztában legyünk azzal, vajjon kifizeti-e magát s ha igen, hát mekkora hasznot hajt?

Hogy ezt megtudhassuk, tudnunk kell, mekkorak a kiadások és bevételek, valamint a viszonyokhoz képest hogyan értékesíthető a kender legelőnyösebben. Bács-megyében volt alkalmam e tekintetben tapasztalatot gyűjteni, hol kiscgazdáink nagyban foglalkoznak a kender termesztésével különösen *Pivnicza* és *Hódságh* környékén, a hol természetes áztatók állanak rendelkezésére a természetőknek, az u. n. Mosztongák.

Mindenki bizony nincs abban a helyzetben, hogy kenderét, mint szálkender, értékesíthesse. Összehasonlítás czéljából mindkét értékesítési szempontból az alábbi két táblázat szolgáljon alapul, megjegyezve azonban, hogy a kiscgazda viszonyaira való tekintetből kiindulva, állítom össze.

Ha a kendert nyersen, kórós állapotban értékesítjük.

Kiadás:

mély őszi szántás	5' --- 7' --- K.
tavaszi fogasolás, grubberozás	2' --- 4' --- ..
vetőszántás	4' --- 5' --- ..
vetés, fogasolás és boronálás	2' --- 4' --- ..
75 kgr. vetőmag à 16—32 fill.	9' 32—18' 24 ..
aratás	20' --- 40' --- ..
szállítási költség	10' --- 20' --- ..
összesen	52' 32—98' 24 K.

Bevétel:

28—45 mm. nyerskenderért à 4 K.	112' --- 180' --- K.
Levonva a kiadást, 1 kat. hold tiszta jövedelme	60' 32— 82' 24 K.
Tehát 1 kat. hold átlag jövedelme	75' 28— --- K.

Ha a kendert szálkenderre felolgozva értékesítjük.

Kiadás:

a rendes művelési költségek	52' 32— 98' 24 K.
kazalozás, áztatás, szárítás, törés és az előforduló kezelési költségek összesen	84' --- 140' --- K.
összesen	136' 32—238' 24 K.

Bevétel:

400—600 kilogramm szálkender a 40—60 fill. =	160' --- 360' --- K.
30—100 kgr. kőcz à 12—20 fill. =	3' 60— 20' --- ..
10—15 mm. pozdorja à 40—60 f. =	4' --- 9' --- ..
összesen	167' 60—389' --- K.
Levonva a kiadást, 1 kat. hold tiszta jövedelme	31' 28—150' 76 K.
Tehát 1 kat. hold átlag jövedelme	91' 02— --- K.

Mint látjuk, daczára, hogy a legkedvezőbb értékesítési viszonyok vannak tekintetbe véve, mégis a szélsőségek a lehető legkedvezőtlenebbek.

Már most az értékesítési formát illetően az adott viszonyok szabják meg. Nagyban és egészben a feldolgozás után legtöbbszörre, mint szálkendert értékesíthetjük, mert így érzük el a legjobb eredményt. Természetesen azonban, hogy a kórós állapotban eladott kender is szép jövedelmet hoz, daczára annak, hogy kevés munkánkba kerül. De mint szálkender, egész biztos az értékesítése ma már.

Bármilyenek is a viszonyok, annyi bizonyos, hogy a kendertermesztés kifizeti magát s a gazdának tisztességes hasznot hoz. Ha tekintetbe vesszük a fent elsorolt költségeket, u. m. a vetést, aratást, áztatást, szárítást, törést és szállítást a kiscgazda hozzátartozóival maga végzi, ez pedig lényegesen leapasztja termesztési

Ejnye be szép vagyok!?

költségeit. A kender termesztését nemcsak a kiscgazdának, hanem a kisbirtokosainknak is tiszta lelkiismerettel ajánlhatjuk, mint biztos jövedelmi forrást.

Lovassy Jenő.

Készítsünk komposztot.

A komposzt egyike a legértékesebb trágyaféléknek, a mely tápláló anyagokban szerfelett gazdag s így terméshozó hatása kiváló. Daczára e jó tulajdonságának, nagyon kevés gazdaságban készítik, holott minden udvaron akadnak anyagok, melyek másként egyáltalán nem értékesíthetők. Ilyenek mindennemű növényi vagy ásványi hulladékok, szőr, szarudarabok, vér, esontok, hullák, rothadt növényi részek, burgonya vágy répa, falomb, gyomok, fahamu, háziszemét stb. Mindezen anyagok több vagy kevesebb növényi tápanyagot tartalmaznak s így megfelelő kezelés után nagyon értékes trágyává alakíthatók át a komposzttelepen, de hogy ez sikerüljön, föltétlenül szükséges, hogy megfelelő módon kezeltesse, mert e nélkül csak szemét lesz belőlük.

A komposzttelepet czélszerű félreeső, de a lakó-

Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket.

• MULATTATÓ •

Pipafüst.

*Jaj de hosszú ez az este,
Míntha csigalába lenne!...
Füstölgessünk egy-egy kicsit,
Talán-talán jobban telik.*

*Tölts rá apám a pipára,
Hadd gyujtok oszt' én is rája.
A pipafüst hadd borongjon,
A lelkünk meg andalogjon.*

*Jól emlékszem, hajdanában
A füst volt a játszótársam;
Mikor szétszállt karikázva,
Két kézt kapkodtam utána.*

*Későbbecsken mikor láttam,
Hogy füstbe megy minden vágyam,
A koválygó szürke gomoly
Szabadított meg a gondtól.*

*Most, — hogy ilyen nagy ur lettem:
Bagóra is telik nekem!!! —
Letettem a vágyról, gondról,
S füstölgetek — — — unalomból.*

*Tölts rá apám a pipára,
Hadd gyujtok oszt' én is rája.
A pipafüst hadd borongjon,
A lelkünk hadd andalogjon.*

Rozsondai Károly.

A gyámoltalan.

Keserü Kis Balázs nem tudja megbecsülni a lakóját, akihez pedig csak úgy véletlenül juttatta a jó szerencse. A tavasszal is alaposan eltángálta a vasvillával, amiből baj kerekedett, mert Kis Balázst törvénybe czitálták. A panaszos elkesergi hosszasan a baját, kiszinezi az ügy részleteit, aztán belevág Keserü Kis Balázs:

— Nem egészen úgy van a dolog tekintetes törvénytársam. Vegyük csak az elejét. Hát ugy történt, hogy ő nagyon izmosakat kezdett nekem mondani, aztán hogy nem hatta abba, néztem a gyámoltalanságát és ezért fogtam rá a vasvillát.

— Maga gyámoltalant üt? — kérdi a bíró.

— Hát épp azért nem a vasával ütöttem, *csak a nyelvével*, mert gyámoltalan.

A szerencse kereke.

— Elbeszélés. —

Irta: V. Gaál Karolin.

— Ha én király megvolnám, minden reggel hájas piritost megennám, a nyájamat pedig lóhátról őrizném! — —

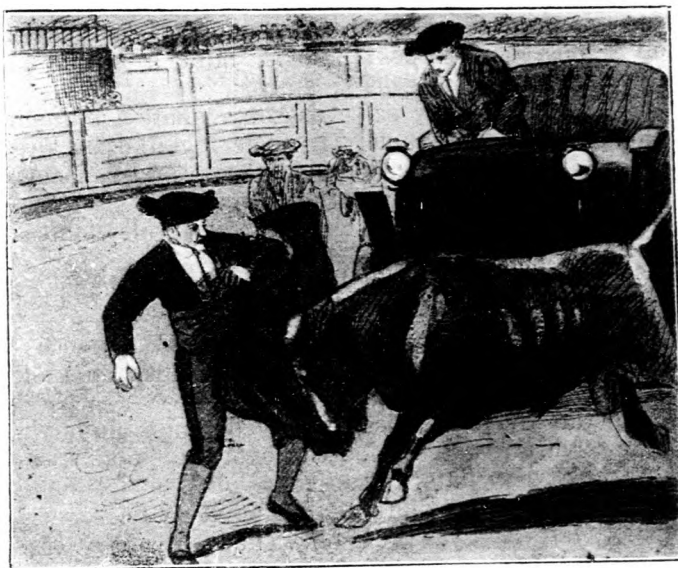
Igy ábrándozott a tót Palya fiu.

Később mikor már szép bajusza nőtt, effélére változott ábrándja:

— Ha szép bajuszom megszeretné egy gyöngyőről magyar leány, akinek zsák aranya megvolnám, feleségül kapnám, és fele országot meg venném! Kástélyos ur lennám s minden télen tizenkét hizott sertés sonkáját megenném! — —

E czifra ábrándjait addig szövögette, hogy megunta sertéspásztori életét.

Neki eredt a kerek világnak, tizenöt flóressel,

Bikaviadal.

tarisznájában egy darab füstölt szalonnával s kukorica-kenyérrel.

Ment mendegélt a híres magyar főváros felé, csak gyalogosan, mert a gőzkocsira, erre az ördög szekerére száz forintért se mászott volna fel.

Az ég alatt hált meg, a földeken buza vagy kukorica vetés közt.

Majd egy-egy tanyára vetődött be, hol a takaros természetű pirosarazu legényt szívesen is megtraktálták.

Bejutott aztán a fővárosba, legnagyobb rokonszenvét a bérkocsisok helyzete nyerte meg.

Szép kocsijok-lovuk van. Jó pénzért nyargalásznak, jó ruhákban diszelkednek. Egészséges, erős vig emberek, kik talán gondot sem ismernek.

Palya tehát ezt a pályát választotta, s csakhamar megfogadta egy jó magabiró bérkocsis és kocsit lovat adott a keze alá.

Palya ügyesen megfelelt a teendőknak.

Még a gazdája felesége is tetszetős legénynek tapasztalta őt és sohasem koplaltatta, sőt kedvezett neki mindenben, a jó ég tudja, miért?...

Legalább a gazda nem tudta.

Kétév mulva rögtön nyilvánult betegségben meghalt a gazda.

Az asszony kellőleg elsiratta, meg is gyászolta, azután rózsaszínű szoknyába öltözött s vasárnapon-kint kihívta magával Palyát, kinek már selyemszőke szakállja is nőtt; a zugligetet összejárták, itt-ott a hűvös árnyas helyeken meg pihelve és csevegve.

Az asszony kedvesen pislogott a bajuszát pedergető Palyára, ki már embernyi ember volt.

Ettek otthon sült pogácsát, fánkot foghagymás hidegpecsenyét s ittak rá a magukkal kihozott jó borból.

A holt a holté, élő az élő. Ez volt jelszavuk. Egy év múlva az asszony megkérte férjül a derék Palyát s ettől kezdve Pál lett az ő neve.

Az asszonynak két háza volt a Ferenczvárosban, egyiket emeletesre építtette s Pálra iratta.

Később az asszony valami váratlanul jött gonosz természetű betegségbe esett s csakhamar bepakolt az örökkévalóságba, hű Páljára hagyva összes pénzeit s két házát. — —

Most az egykori Palya bevágott s be is vált gazdag embernek, szigorú háziurnak, mert sok lakója volt s még igen respektálták is, mint a semmiből uripolezra emelkedett derék embert.

Egy időben egy szép asszony miatt majdnem bajba keveredett, valamely tilosféle foglalkozást kezdett, mely által a tárezája sok pénztől duzzadozott.

Világosan nem süthettek rá semmit. A pénzt jól tudta forgatni, ahol kellett!... El volt simítva minden.

Ő ma valóban pénzkirály, tíz háza van; és *becsülete*.

Ha neki úgy tetszenék és ha most is sertés-pásztor volna, — mindennap hájas piritost ehetnék s nyáját lóhátról őrizhetné!...

De e helyett piros bársony divánon elnyulva, finom szivart füstölget el. Pezsgővel él, és az ujságokat egy szép fiatal kisasszony olvassa fel neki, azzal biztatja, hogy ha megboldogult jó feleségeért fogadott *tíz évi gyásza* letelik, nőül veszi a kisasszony!...

Addig már csak meg lesznek tisztességes jó barátságban! — —

Csak hogy a kisasszonynak van egy csinos szeretője ki ugyancsak szidja mindennap tót Palyát, hogy mikor teszi már le a kanalat örökre, amelylyel eszik.

Megrázza, mint Krisztus a vargát.

Passziójátékot rendeztek egy faluban s a molnár adta a Krisztust. Ott függött a keresztfán, két lator között s mint az igazi Krisztust, úgy őt is csufolták és gunyolták. Végül a kereszt alá állt a varga is, hogy kicsufolja a mestert. A varga ez egyszer nem volt pazar szavaiban, sőt szófukarnak mondhatjuk, de pár szava: — »Te lisztlopó, te!» — sokkal jobban fájt ökelmének, mintha egy teli lisztes zsákkal lóditották volna föbe.

A kereszten függő molnár az eddigi csufolódásokat csak békével hallgatta, de mikor egy varga merészkedett őt ily galádul megsérteni, nem maradhatott tovább néma: «Megállj, varga! szálljak csak le a keresztről, tudom Istenem megrázlak a lisztlopásért!» Ugy is történt. A nézőközönség pedig ez épületes jelenet láttára frenetikus tapsban tört ki s közmondássá tette: «Megrázza, mint Krisztus a vargát».

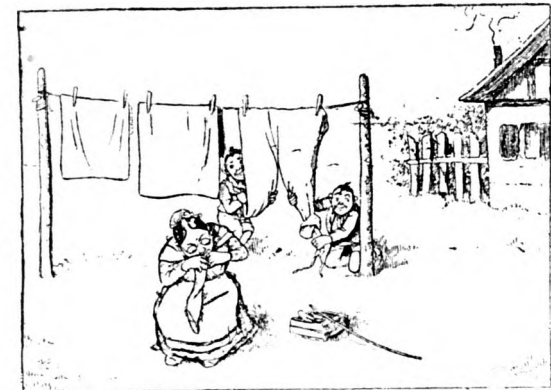
Rémület a mosás után.

— 4 képen. —

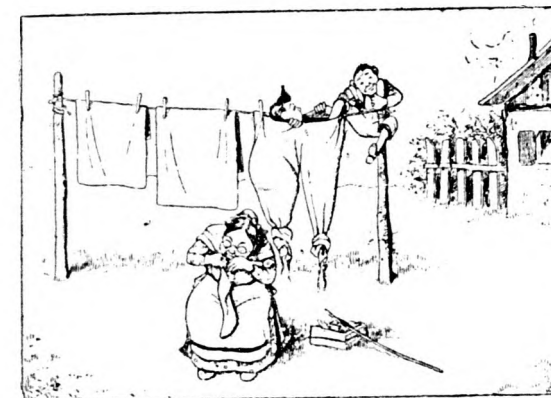
1.

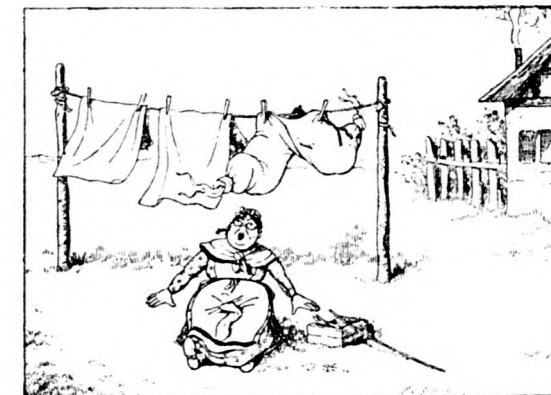
2.

3.

4.

Képrejtvény.

A megfejtéseket legezészerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1903. december hó 20.

A „Független Ujság“ 48. számában közölt talány megfejtése

«Székely Mesék»

Helyesen fejtették meg: Csizsár Katicza, Joó Mariska, Nagy Mari, Sass Jolánka, Beke Piroška, Ibl Ida, Kövály Jánosné, Bellusné Huszár Mariska, Szabóné György Róza, György Ödön, Bodnár Imre, Madarász Zsigmond, ifj. Becze András, Mészáros József, Blicha Ferencz, Józanágh Zsiga, Maza József, Ónodi Péter, Nagy Márton, Szojka István, Danzinger Gusztáv, Krasznay Mihály, Tabi András, Komh József, Kótai Sándor, Horog László, B. Szabó Sándor, Kacsó Albert.

A sorshuzásnál Joó Mariska, Beke Piroška, Bellusné Huszár Mariska, Maza József és Tabi András neve jött ki, kik részére egyenként megküldöttük Péterfy Tamás kedves mesés könyvét a „Székely Mesék“-et. Hisszük, hogy a karácsonyi szent ünnepekre örömet szerezünk vele.

Képeinkhez

Ejnye be szép vagyok!? Borotválkozik az öreg és a tükörbe néz, mert az öregek csak akkor néznek tükörbe, ha ezt el nem kerülhetik. Most aztán, hogy vége felé járja a szőrleszerelés, az öreg belemosolyog a tükörbe és hasonmása szemlélése közben felsóhajt: *ejnye be szép vagyok!?*

Bikaviadal. Spanyolországban óriási ezirkusbódék vannak építve a bikaviadalok tartására. A vérbeli bikát felbőszítve bocsátják a közepre, ahol bátor birkózók gyalog és lóháton viaskodnak a megvadult állattal. Ritkán esik meg haláleset nélkül a bikaviadal. Persze a megvadult állatnak is megadják a kegyelemdőfést. Ezt a borzalmas mulatságot mutatja képünk.

Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket. A karácsonyi szent ünnepek előtt alig választhattunk volna találobb alkalmi képet, mint a *Megváltó* életéből azt, midőn a kisdedeket maga köré gyűjté és tanítá a jóra, a nemesre. Ő volt a világ legnagyobb tanítója és tanító utódjai mindenkor jó uton járnak, ha a Jézus példáját követik. A kisdedekkel türelmesen, odaadással foglalkoznak, hogy örömmel keressék fel tanítójukat a kisdedek, miként a legnagyobb tanítót: az *Ur Jézus Krisztust*.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Oláh János. Rendelje meg a „Magyar gazda kincsesháza“ című könyvet Nagel Ottó könyvkereskedőtől. Budapest, VIII. Múzeum-körut. Ára 1 kor., postaköltség 20 fillér lesz. — **1998. szám.** A dolog úgy van, hogy a törvény megszab bizonyos számot egy tanító részére, de ha nincs elegendő tanító, bizony annyi gyermeket köteles tanítani, ahány tanköteles van. Végtelen szomorú állapot ez. Jut ágyukra, csatahajókra száz millió, csak éppen a legégetőbb szükségre, a tanításra marad a legkisebb morzsa az állambáztartásban. Ezért a tanítóbácsikat meg kell tisztelni kétszeresen, mert ők nem csupán köteleseget végeznek, hanem hivatásuknak élnek. — **Faragó**

József. Az elismerést köszönjük. Mi szintén szükségesnek találtuk azt, hogy a lap hasábjait humoros, mulattató részekkel kedvelté tegyük. Hiszen jó és hasznos a komoly cikk, de egy kis fűszer gyanánt a humornak bele kell vegyülni. Azért van a „Független Ujság“-ban oly sok képes adoma. Ezt a derűs irányt jövőre is megtartjuk. Az új előfizetőt köszönjük. Üdvözlöt. — **Régi tisztelőnk.** A „Szövetkezeti és

Gazdasági Évkönyv 1904-re“ című naptárt lapunk minden előfizetője megkapja karácsonyra, tehát Ön is. — **Szakács István.** Az állatorvos helyesen járt el. Erre miniszteri rendelet hatalmazza őt fel ragályos állatbetegség esetén. — **Rózika.** Igenis kész. Pénteken jelent meg a kedves „Székely Mesék“ könyv és mire e sorokat olvassa, a meséskönyv már kezébe jut. — **Sorsjegyekről.** Viasz György, Slárku István és Molnár Vendel urak sorsjegyeit nem huzták ki. — **1502.** Azt mi sem tudjuk, de megsem tudhatjuk, mert nincs a fővárosban. — **Buday Bernát.** Ha a szerződésben ki van kötve a kölesön felmondása, az az irányadó. Ha nincs benne, akkor mindenestre czélszerű lesz, ha egy kéréssel a bankhoz fordul és mi hisszük, hogy a bank e kérelmét nem fogja elutasítani. Az adóslevél közelebbi ismerete nélkül ennél többet nem mondhatunk. — **Balla József.** Levelet irtunk de ezuton is köszönjük az előfizetők gyűjtésében való buzgólkodást.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árák.

Budapest, 1903. december 12-én.

Ébese. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 07:80—08:80
K. Rossz 6:15 K-tól 6:40 K-ig. Árpa 5:50 K-tól 5:80 K-ig, jobb
minőségű 6:20 K-tól 6:40 K-ig. Zab 5:80 K. Tengeri 6:40 K.
Liszti ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K26:80	26:20	25:30	24:60	24:00	23:50	22:40	20:80	13:00	

Takarmányvásár. Réti széna 400—560 fillér, muhar 440—540 fillér, zsupszalma 280—300 fillér, alomszalma 240—250 fillér.
Sertésvásár. Elsőrendű 350—380 kg. nehéz 105—17 fillér, 260—280 kg.-mos 94—98 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 105—110 fillér, szerb 1—110 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 74—76—, középminőségű 62—70—, alárendelt minőségű magyar ökör 53—62—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 50—56:00, magyar tehén középminőségű 54—60:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 46—, 54:00, szerbiai ökör jobb minőségű 75—77—, kivitel —, középminőségű 68—74—, szerbiai bika 50—72—, szerbiai bivaly 36—44.—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban élő borju 100—110 K.

Budapesti központi vásárcsarnok áral.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:40—3:20 K, csirke 1:10—1:60 K, kappan hizott — K.— K. Rucza 2—2:80 K. Lud sovány — K. Pulyka sovány 3:30—4:10 K.
Tojás alföldi 60—62 K, erdélyi 60—61 K, ládánként. Teatojás 100 drb — K.

Tejtermékek. Teavaj 2—2:20, tejföl 70—80 fillér literenként, főzővaj 1:60—1:80 K. tehénturó 10—14 fillér kg.-ként.
Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 4:60—6:00 1 q —. Petrezselyem 100 kötés 00—0:00, 1 q 16—18—, zeller 100 drb 1:00—1:60, karalábé 1—2—, vöröshagyma 100 kötés 00—60 drb 6:00 q 6:00—20—, foghagyma 16—18—, vörösrépa 100 drb. 1:70—1:90, fehérrépa, fejeskáposzta 30:00—34:00—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00, vöröskáposzta 00—00—, fejjessaláta 5:00—1:60, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 42:00—1:80, sárga 4—5—.

Buzakorpa finom 8— K, durva 7:80 K.
Egyéb magvak: mák 28—32 K 1 q., bab fehér nagyszemű 20—42 K, aprószemű 26—36 K, tarka 20—24:00 K, lenese 28—40 Jorsó héjas 32—38 K, lóhere 40—56 K, luczerna 64—76 K. baltaczim 26:00—28:50 K.

TIZEDIK ÉVFOLYAM.

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesőbb és legjobb
magyar heti ujságot, a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

társadalmi és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének“

hivatalos közlönyét a magyar gazdák számára.

Felelős szerkesztő: **SZILASSY ZOLTÁN**, az orsz. magyar gazd. egyesület titkárja.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kispapok, iparosok és
magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot,

a magyar gazdaosztály igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 6 korona. Félévre 3 korona.

A „*Független Ujság*“ a magyar polgári osztály, kispapok, kisiparosok érdekeiért küzd, és a tisztességes munka megvédelmezését sürgeti. *Gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, *szépirodalmi közleményei* a szív nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos irányynak* istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: *Bársony István, Gerley Szevér, Hegedüs András, Magyar Gyula, Péterfy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Szilassy Cézár.* **Lapunk** **szövetkezeti és gazdasági részének munkatársai:** *Balogh Elemér*, a «Hangya» vezérigazgatója, *Baly Kálmán*, urad. kasznár, *dr. Bernát István*, közigazdasági író, *Czajlik István, Csernay Ödön* író, földmiv. isk. igazgató, *Cserhádi Sándor*, gazdasági akad. tanár, *Csernay Ödön, Hajdu István*, urad. kasznár, *Hosszu Albert*, földmiv. isk. tanár, *Hreblay Emil*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Jankó Szilárd, Jeszenszky Pál*, orsz. magy. gazd. együleti titkár, *Kerpely Kálmán*, gazd. tanintézeti tanár, *Lóherer Andor*, közigazd. író, *Monostori Károly*, állatorvosi akad. tanár, *Praznovszky Ágost*, urad. kasznár, *Rovara Frigyes*, urad. igazgató, *Rubinek Gyula*, országos magyar gazd. egyes. titkár, *K. Ruffy Pál*, uradalmi főtitkár, *Sporzon Pál*, gazdasági tanint. tanár, *Stanchich Béla*, az Országos Központi Hitelszövetkezet ellenőre, *Száhlender Gyula*, urad. építészeti intéző, *Szalay János*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Szilassy Zoltán*, o. m. g. e. titkár, *Sztankovics János*, gazd. tanint. tanár, *Wimmer Károly*, a „Borászati Lapok“ v. t. szerkesztője.

A „*Független Ujság*“ képeit a legelső magyar
művészek készítik.

Levélzsekrényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol.

A „Független Ujság“ olcsóságával (egész évre 6 korona
félévre 3 korona) főleg a szerényebb
viszonyúak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Szocomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
 szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták,
 konkolyosók, kaszáló- és aratógépek, eszénagyűjtők, boronák,
 „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
 szecs kavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók,
 őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú
 ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
 Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A “Lóhere” védjegyű
Thomas-Salak
 a legjobb és legolesőbb
foszforsavtrágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény,
 kerti vetemény alá, valamint rétet és legelő, főleg komló és szőlőkre.
 Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években eszközölt trágyá-
 zási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.
 Csak a “LÓHERE” védjegyű thomassalak származik a
 csehországi Thomasművekből.

A “Lóhere” védjegy kezesseget nyújt az áru föltétlen tiszta-
 sága, idegen anyagoktól való mentessége és leg-
 nagyobb mérvű oldhatósága tekintetében.
 Árjajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvitágosításokkal
 készséggel szolgál a
 Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.
 Vezérképviselője Magyarországon:
László Marcell BUDAPEST, VI.,
 Teréz-körút 22. sz.

ÜRL REZSŐ
 sertésbizományos
 — Budapest —
 József-körút 22—24.

Sertéseket
 sovány és hizott
 állapotban és leg-
 magasabb napi ára-
 kon értékesít.

Sürgőnyczim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság
 Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: _____

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főze-
 lékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra
 jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányo-
 zásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok
 stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
 Kivitteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle elemi cikkek
 bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít.
 Sertésbizományi osztály: A ferenczvárosi sertésvásáron elvállalja
 hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közlebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA
 photozinkografiai műintézete
 Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: _____
 mindennemű nyomtatványhoz szükségelt
CLICHÉKET
 Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto-
 typia, fametszet stb. utján. Térképek, terve-
 zetek, alaprajzok photolithografiallag leg-
 szebben, legolesőbban sokszorosítottak
 Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Szecs kavágó és répavágó-gépek
 kézi és erőműhajtásra.

Burgonyamosó- és osztályozó-gépek
 Casali-féle szabadalmazott erőhajtású, valamint egyes
 és kettős tengeri morzsolók, kézi hajtásra.

„Rapid“-darálók, Takarmány-füllesztők.
 Teljes takarmánykamara-felszerelések,
 melyek sok évi tapasztalatok alapján, a helyi vi-
 szonyokhoz mérten, díjmentesen szerveztetnek,
 legjobb szerkezetben és gondos kivitelben szállítatnak

KÜHNE E. hazánk legrégebbi **MOSONBAN.** Főraktár:
 gazdasági gépgyára által Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

— 1902. évi forgalom 28,000 bál. —
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek minden évben **julius és szeptember**
 hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
 pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
 a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
 valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
 elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz. II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

úgy is mint a

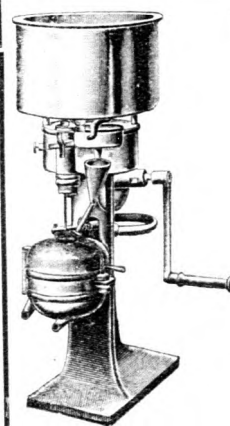
Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége
 Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.120.— kor.
Tartalékok	190.400.30 kor.
Összesen	1.858.520.30 kor.
Első évi fölösleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, **ugyszintén az ember életére különféle módokat szerint.**

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők köz-
 vetítésével. Nyomtatvánnyal és felvilágosítással minden irányban kész-
 séggel szolgál **az Igazgatóság.**

Geitner és Rausch

BUDAPEST, Andrassy-ut 8.

Az eredeti

„Melotte“ tejfölözögép

képviselői.

Teljes tejgazdaságok, baromfi-
 tenyészetek és borpincze be-
 rendezések.

Árajánlattal szívesen szolgálunk ingyen.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal.

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.